

De menselijke effectiviteit voorbij.

Bent u ook zo enorm effectief? Heeft u, zoals het lijkt, ook alles in de hand? Geloof u echt effectief te zijn? Wat een treurnis. Wat een arrogantie.

Het zou kunnen dat dit artikelje een beetje krast aan uw ego. Maar een schrale troost is misschien dat het ook aan mijn ego krast.

Persoonlijke effectiviteit bestaat niet. Het bestaat niet omdat het woord persoonlijk u op een eiland katapulteert. Geheel alleen en zo effectief als op het toilet waar u zich met goed gevolg van dat ontlast wat u belast. Natuurlijk niet te verwarren met de psychische belasting die u sinds de vroege bemoeienis van uw ouders diep in uw hersenen zijn gegrift, sporen van geluk maar ook sporen van ellende. Sporen gemengd met genetische aanleg maken u tot de mens die u effectief noemt. Nog erger, deze sporen ofwel ervaringen en de antwoorden daarop zijn vastgelegd in zenuwbanen. Deze vastlegging heeft de kwalijke neiging, gedrag uit te voeren alvorens u een autonome, wel overwogen, beslissing hebt kunnen nemen. Ons volprezen afweersysteem. Het in zijn existentie bedreigde kind formuleert een antwoord die het gevaar vermindert. Het kind van constant ruzie makende ouders denkt dat hij schuldig is aan deze situatie. Als we geluk hebben, hebben we een zonnetje in huis gecreëerd. Lastiger is het natuurlijk als u een kleine terrorist tot wasdom heeft gebracht. Het kind probeert, meestal zonder hierin effectief te zijn, de oorlog te passiveren. De antwoorden op traumatische ervaringen hebben grote invloed op ons gedrag met gevolg dat we vaak achteraf kunnen constateren dat we het anders hadden willen aanpakken.

Jammer, gebeurd is gebeurd.

Ooit heeft een docent tegen mij gezegd, "Maak van je gebrek, je werk".

Met andere woorden, de neurose maakt u tot een specialist op dit speciale gebied. Het onzichtbaar geworden kind zal zich waarschijnlijk goed kunnen verstoppen in een ingewikkelde boekhouding, terwijl het continu om erkenning vragende kind later, tot ergernis van zijn gehoor, energiek opschept over zijn heldendaden. Maar ja aan, de moordende, land veroverende Djengis Kahn was waarschijnlijk ook een steekje los en op dezelfde manier was Rome, in de antieke wereld, plunderend en brandschattend een wereldmacht. Allemaal neurotische machthebbers, die ook nu als nieuws op uw televisiescherm verschijnen. En allemaal hebben ze het beste met u voor. De één belooft u eeuwige jeugd uit een potje en de ander bezweert u de heerlijkste worst te produceren waaraan fors ingedikt water is toegevoegd. Allemaal effectieve communicatie ofwel volledige geaccepteerde vormen van oplichting.

Het effect dat menselijk handelen heeft, is niet het resultaat van één maar van vele mensen, hun psychische status en de wereld om ons heen. Een uiterst complexe situatie die zich dialectisch voortplant. Met andere woorden een continu reageren op elkaar. Wij zijn een vluchtig deeltje, reactief op het vorige resultaat, dat zich al dan niet omzet in iets tastbaars. Geld of misschien aanraakbare liefde.

De vraag is, wat willen wij eigenlijk met al dat gecommuniceer?

Zijn het alleen neurotische doelen? "Nee", er zijn ook authentieke behoeften. Zoveel mensen zoveel wensen. Er zijn natuurlijk ook doelstellingen die wij mensen met elkaar delen, welzijn, voldoende welvaart en een zekere mate van veiligheid, erkenning en liefde zijn onze universele wensen.

Om deze doelen te kunnen detecteren moeten zij vanuit onze authentieke psychische laag komen.

Aha zult u zeggen dan is er ook nog een andere laag. Klopt. Een heel lastige laag. Een verstoorder van ons geluk. Zogenaamd neurotisch laag, ontstaan uit vroeger geformuleerde antwoorden op traumatische ervaringen. Om maar bij het eerder gebruikte voorbeeld te blijven. Als we besloten hebben altijd lief en aardig te zijn, kom je daar de wereld niet mee door. Wanhopig lief en je krijgt niet wat je hebben wil, hoe lief je ook bent. Een forse confrontatie zou helpen, maar ja dat hebben we niet geleerd. Jammer. Dus alhoewel je lief doet, ben je het niet. Je lijkt wat op de worstenmaker. Je bedriegt de boel, echte liefde is wat anders. Met dit, veel voorkomend en helemaal niet effectief gedrag, worden we treurig, depri en eenzaam want mensen geloven uiteindelijk de zo fraai gepresenteerde leefsituatie niet. Nog liever helpt niet, in hoekje gaan zitten ook niet en je kiest, met dit of ander neurotisch gedrag ook nog de verkeerde partner. Weet u wij moeten er van af. Ik mag het niet zeggen maar, ik weet wel iemand die u er vanaf kunt helpen. Is het neurotische stuk van onze persoonlijkheid onschadelijk gemaakt, krijgt de authentieke kant een kans. Dat wil zeggen keuzes en beslissingen die u maakt passen beter bij uw persoonlijkheid. Het zou kunnen betekenen dat u de maatschappelijke druk om carrière te maken wat relativeert en u een loopbaan kiest die iets minder maatschappelijk aanzien heeft maar waarin u gelukkig bent. Tenzij u natuurlijk voorbestemd bent "captain of Industry" te worden.

Zingeving

"Wat ik zeg is niet waar en dat is ook niet waar". De waarheid bestaat niet. Deze houding opent een scala van mogelijkheden. Zelfs na grondig wetenschappelijk onderzoek komen de geleerde heren en dames tot de conclusie dat het zo onomstotelijke bewijs, toch niet klopt en er een nieuwe waarheid gevonden moet worden. Enzovoort, enzovoort. Dus kunt ook u een eigen voor u zinvolle waarheid maken.

Linksaf is net zo goed als rechts af. Want als u links af gaat zult nooit weten hoe het rechtsaf zou zijn.

Werken met zingeving maakt dat u gebeurtenissen een andere betekenis geeft en niet alles digitaal te lijf gaat. En digitale een wat paniekerige aanpak is niet meer nodig, medewerkers worden niet meer plat gemaakt maar kunnen worden betrapt op erg intelligente fouten. Dus eerst adem halen en dan bedenken wat de voorliggende op de eerste blik negatieve gebeurtenis nog meer kan betekenen. Een gemaakte fout kan de start zijn van een geweldige ontwikkeling.

Ook het nemen van een verkeerde afslag, die normaliter uitgroeit tot een kleine wereldoorlog met uw partner, kan nieuwe vergezichten opleveren.

Als u authenticiteit en zingeving door elkaar roert communiceert u de effectiviteit voorbij.

Beware of effectivity!

Aaron A. De Haas